

„MAMA“ mokinių adaptacijos mokyklos aplinkoje projektas Salduvės progimnazijoje

2019-04-23

<https://edukatoriai.lt/naujienos/mama-mokiniu-adaptacijos-mokyklos-aplinkoje-projektas-salduves-progimnazijoje/>

Šiandien jau nekyla abejonių, kad socialinė-emocinė aplinka yra tiesiogiai susijusi su kokybišku švietimu. Labai svarbu, kad mokinys mokykloje vystytųsi pozityviai: turėtų draugų, būtų išklausytas, pasitikėtų mokytojais, atvirai reikštų savo mintis ir drąsiai kreiptųsi pagalbos, gebėtų bendradarbiauti, spręsti problemas siekiant bendrų tikslų, atsakingai priimti sprendimus ir kelti tikslus, valdytų emocijas, būtų smalsus ir atviras naujoms idėjoms.

Su nauja fizine ir socialine-emocine aplinka, naujais iššūkiais mokslo metų pradžioje susiduria penktokai. Keičiasi ne tik mokymosi aplinkos, bet ir mokytojai bei klasės draugai. Nerimą kelia ne tik naujų santykių kūrimas, bet ir kitoks ugdymosi proceso organizavimas: pereinama prie dalykinės sistemos, dėl to bendraujama su daugiau mokytojų, atsiranda formalus vertinimas, kuriamos naujos tradicijos, įgyjama naujų pareigų. Siekiant padėti mokiniui lengviau prisitaikyti naujoje aplinkoje, Šiaulių Salduvės progimnazijoje įgyvendinamas „MAMA“ (4 klasių mokinių (būsimų penktokų) adaptacija mokyklos aplinkoje) projektas. Ketvirtų klasių mokytojos ir būsimos penktų klasių vadovės, dalykinėje sistemoje dirbantys mokytojai numato priemones sėkmingam perėjimui nuo pradinio ugdymo programos į pagrindinio ugdymo programą: mokytojai dalyvauja ketvirtokų VIP (vaiko individualios pažangos) aptarimuose, lankosi ketvirtokų pamokose – tai padeda pažinti vaikų poreikius ir galimybes. Kartu dalyvaudamos neformalioje veikloje būsimos klasių vadovės susipažįsta su klasės mikroklimatu, vaikų socialiniais įgūdžiais.

Įgyvendindamos „MAMA“ projektą 2017-2018 m. m. ketvirtokų mokytojos ir būsimos klasių vadovės didžiausią dėmesį skyrė mokinių tarpusavio santykių stiprinimui, nes šiandien mokykloje itin svarbu, kad mokiniai gebėtų priimti kitą maštančią, kitokia veikla mėgstančią užsiimti asmenybę. Siekiama, kad vaikai šiuos skirtumus laikytų vertybe, nes būdami tarp skirtingų žmonių galime dalintis savo patirtimi. Būsimos klasių vadovės lankėsi ketvirtokų pamokose, vykdė integruotas veiklas, kartu dalyvavo išvykose, edukacijose, tokiu būdu pažindamos kiekvieno mokinio asmenybę, gebėjimus, poreikius. Baigiamuosiuose mokslo metų renginiuose jos susipažino ir su ketvirtokų tėveliais – taip rugsėjo laukimas tapo daug ramesnis ir mokytojoms, ir tėveliams. Siekdamas formuoti vieningą būsimų penktokų komandą, neišskiriant a, b ir c klasių, mokytojos mokyklos kieme organizavo nuotaikingą fotosesiją. Fotosesijos akcentus kūrė patys mokiniai: internete vaikai ieškojo kiekvienos mokytojos mokomąjį dalyką įprasminančių simbolių, piešė didžiulį spalvotą plakata, simbolizuojantį pradinės mokyklos finišą.

Mokyklos sode vyko iškyla, kurios metu ketvirtokai žaidė įvairius asmenybės pažinimo žaidimus: mokėsi žiūrėti vieni kitiems į akis, išklaudyti, išžvelgti draugo stipriąsias puses ir pasakyti komplimentą, suvokti jo prasmę. Mokėsi pristatyti save, išklaudyti kitą, kartu ieškojo bendrų pomėgių, vertybių. Iškylos pabaigoje mokiniai kepė dešreles. Labiausiai mokytojos džiaugėsi, jog mokiniai drąsiai reflektavo ir argumentuotai išsakė savo pastebėjimus ir jausmus, kuriuos patyrė šių užsiėmimų metu. Jei iškylos pradžioje mokiniams buvo nedrąsu ištiesti kitos klasės mokiniui ranką ir žiūrėti į akis, tai pabaigoje mokiniams nebuvo svarbu, su kuriais mokiniais bus komandoje. Ir nesvarbu, kad mokinių buvo per penkiasdešimt, o mokytojų vos šešios, mokiniai gebėjo išklaudyti vieni kitus. Būsiami penktokai teigė, jog ši iškyla padėjo jiems atrasti bendrų pomėgių, suprasti, jog rugsėjį į mokyklą grįš ne į a, b ar c klases, jie grįš kaip viena bendruomenė – į vieną penktokų komandą.

Prasidėjus mokslo metams auklėtojos kartu su penktokais planavo ir vykdė kitas vieningumą stiprinančias veiklas: kartu įsitraukė į projektines veiklas, Šiaulių miesto gyventojams dalijo pačių užaugintą vaistažolių arbatą, dalyvavo protmūšyje (mišrios penktokų komandos stengėsi vieni kitus pažinti, kurti naujus santykius, susivienyti bendram tikslui), organizavo kino popietę mokykloje, kurios metu klasėje sukūrė kino teatro aplinką žiūrėjo filmą, ruošė bendrus pasirodymus mokyklos renginiams. Ugdant vaikų pilietinį sąmoningumą, geranoriškumą, svarbiausias žmogiškąsias vertybes, prieššventiniu laikotarpiu organizuotos pilietinės akcijos, skirtos vaikų namuose augantiems vaikučiams, vienišioms seneliams ir beglobiams keturkojams.

Įpusėjus mokslo metams klasių vadovės džiaugiasi pirmaisiais sėkmingos adaptacijos rezultatais: mokiniai suvokia penktokų bendradarbiavimo prasmę, noriai susitelkia bendroms veikloms. Penktokų adaptacijos tyrimą atlikusi psichologė išsiaiškino, kad penktokai gerai ir saugiai jaučiasi mokykloje ir klasėje, turi draugų ne tik savo klasėje, džiaugiasi santykiais su mokytojais ir klasės vadovėmis. Suvokdamos, kad santykių kūrimas yra sudėtingas ir nuolat besitęsiantis procesas, vaikai auga, keičiasi, kyla naujų iššūkių, klasių vadovės nuolat apmąsto tobulintinus dalykus, kuria įrankius, planuoja naujas veiklas.

Jurgita Girdvainienė, Neringa Juškevičiūtė, Ina Poškuvienė
Salduvės progimnazijos mokytojos, 5 klasių vadovės
Birutė Klimašauskienė, direktorės pavaduotoja ugdymui